

**Kommunalpolitik skal være
familiepolitik**

Af Isabella Arendt,
Familiepolitisk talsmand i Tænketanken Prospekt
mail@taenketankenprospekt.dk

Hurtigt resumé:

- Familien er fundamentet for det gode liv, og derfor skal kommunalpolitik sikre forældre frihed til at vælge den pasning, der passer bedst til deres barn og hverdag
- Hjemmepasning skal være en mulighed for alle, ikke kun dem med høje indkomster.
- Private og kommunale daginstitutioner skal ligestilles økonomisk, så forældre reelt kan vælge frit. Tilskuddet til skal følge barnet.

Prospekt-notat, november 2025

Isabella Arendt

Kommunalpolitik skal være familiepolitik

Familien er fundamentet for det gode liv. Vi ved, at stabile familier og parforhold har markant positiv betydning for livskvalitet, mens skilsmisse og ensomhed er blandt de mest negative faktorer. Derfor er det en væsentlig kommunalpolitisk opgave at sikre rammerne om det gode familieliv.

Det handler om at styrke fleksibilitet for den enkelte familie, styrke forældres mulighed for at være mere sammen med deres børn og sikre et bredt udvalg af pasningsmuligheder, som passer til den enkelte families præferencer.

I dette udspil præsenterer Tænk tanken Prospekt to konkrete forslag på to konkrete fokusområder i den kommunale politik. Vi foreslår at styrke mulighederne for hjemmepasning, der i dag varierer stærkt fra kommune til kommune. Og så foreslår vi en øget grad af ligestilling mellem offentlige og private dagtilbud. Udgangspunktet for begge forslag er, at pengene skal følge barnet.

Fokusområde 1: Det skal være muligt at passe sit barn i hjemmets trygge rammer.

I dag er det frivilligt, om kommuner ønsker at tilbyde mulighed for hjemmepasning med tilskud til pasning af eget barn jvf. Dagtilbudslovens § 86.¹

86 kommuner tilbyder det til forældre med børn i alderen 0-2 år. Det samme gør sig kun gældende for 55 kommuner, hvis barnet er 3-5 år.

Kommunerne har inden for lovens rammer næsten frie hænder til at sætte tilskuddet så lavt, som de ønsker. Dette betyder, at de reelle muligheder for hjemmepasning varierer stærkt.

Typisk ligger tilskuddet i intervallet mellem 5.000-8.000 kr. pr. måned for 0-2-årige og 3.000-5.000 for 3-5-årige.²

En række kommuner har så lave satser, at man må opfatte tilskuddet som rent symbolsk.

Det er i dag ikke muligt at modtage tilskud, hvis man har nogen arbejdsindtægt. Dette gælder også weekendarbejde, deltidsarbejde og selvstændig virksomhed, selv om arbejdet finder sted uden for det tidspunkt, hvor man ville få sine børn passet i daginstitution.

Sammenholdt med den i mange kommuner lave økonomiske kompensation for hjemmepasning, gør det hjemmepasning til en meget dyr ordning for forældre. I praksis er ordningen i mange kommuner kun en mulighed, hvis en af forældrene har høj indkomst. Den nuværende ordning har en social slagside.

Vi foreslår derfor:

Tænketanken Prospekt foreslår at lade tilskuddet følge barnet uanset hvilket pasningsordning forældrene vælger. Konkret foreslår vi en landsdækkende ordning, der fastsætter tilskuddet som en procentdel af kommunens institutionsudgift.

Alternativt foreslår vi den enkelte kommune at fastsætte sit tilskud som en procentdel af kommunens institutionsudgift.

Desuden foreslår Tænketanken Prospekt, at der åbnes mulighed for deltidsarbejde, weekend- eller honorararbejde i det omfang, det ikke påvirker muligheden for hjemmepasning.

Dette vil i højere grad ligestille hjemmepasning med alternative pasningsordninger og skabe øget fleksibilitet og valgfrihed for familierne.

¹ Dagtilbudsloven § 86. Tilgængelig online: <https://danskelove.dk/dagtilbudsloven/86>

² Hjemmeforældrenes Landsorganisation, 2025 tilskud og takster: Tilskud til pasning af eget barn, (2025). Tilgængelig online: <https://www.hjemlo.dk/post/2025-tilskud-og-takster-tilskud-til-pasning-af-eget-barn?>

Fokusområde 2: Vi ønsker ligestilling mellem offentlige og private dagtilbud

Forældre skal frit kunne vælge, om deres barn passes i en offentlig eller privat daginstitution. Der skal ikke gøres økonomisk forskel.

Derfor skal de offentlige midler til børnepasning følge barnet, uanset om barnet passes i en kommunal eller privat institution. Det handler ikke om, *hvem* der driver institutionen, men om, *hvor barnet trives bedst*.

De kommunale tilskud har stor betydning for forældres mulighed for at benytte såvel offentlige som private dagtilbud. Et barn i en kommunal daginstitution koster i gennemsnit det offentlige omkring 130.000 kr. om året. Forældrebetalingen må maksimalt udgøre 25 procent af dette beløb.³

Gennemsnitligt gives der lavere tilskud til børn i private dagtilbud. Således er den gennemsnitlige forskel 892 kr. for vuggestuebørn og 363 kr. for børnehavebørn.⁴

Kommunerne er lovgivningsmæssigt forpligtet til at give private daginstitutioner tilskud, men de kommunale tilskud til private institutioner svinger med op til 90.000 kr. pr. barn om året på tværs af kommuner.⁵ Variationen er ifølge en analyse fra DI "uforklarlig" og tjener de steder, hvor tilskuddet er lavt til at underminere private alternativer.

Når private institutioner får lavere tilskud pr. barn, skaber det ulig konkurrence mellem offentlige og private institutioner og begrænser forældres reelle valgfrihed.

Børn i private daginstitutioner modtager dermed mindre støtte fra fællesskabet end børn i kommunale institutioner, selvom de tilbydes samme pædagogiske kvalitet og er underlagt samme lovkrav.

Vi foreslår derfor:

Ligesom ved hjemmepasning foreslår Tænk tanken Prospekt at lade tilskuddet følge barnet uanset, hvilken pasningsordning forældrene vælger.

Konkret foreslår vi kommunerne at offentliggøre tilskud til børn i såvel private som offentlige pasningstilbud for at skabe maksimal gennemsigtighed, samt at redegøre for beregningsgrundlaget.

³ Børne- og undervisningsministeriet, *Tilskud og forældrebetaling i dagtilbud*, (2025). Tilgængelig online: <https://www.uvm.dk/dagtilbud/tilskud-og-foraeldrebetaling/tilskud-og-foraeldrebetaling-i-dagtilbud>

⁴ Dansk Industri, *Børn i private dagtilbud får lavere tilskud end i kommunale*, (2024). Tilgængelig online: <https://www.danskindustri.dk/offentlig-privatsamarbejde/analyser/arkivmappe---analyser/analysearkiv/2025/1/born-i-private-dagtilbud-far-lavere-tilskud-end-i-de-kommunale/>

⁵ Dansk Industri, *Tilskud til private dagtilbud svinger med op mod 90.000 kr. pr. barn om året*, (2023). Tilgængelig online: <https://www.danskindustri.dk/globalassets/kampagnesites/offentlig-privat-samarbejde/analyser/dagtilbud-tilskud/dansk-industri-2023---tilskud-til-private-daginstitutioner-svinger-med-op-mod-90.000-kr.-pr.-barn-om-aet.pdf>